

SAYI : 2019/3786-S.5519

BAŞVURU NO : 2019/1214

KARAR TARİHİ : 28/05/2019

TAVSİYE KARARI

BAŞVURAN :

BAŞVURUYA KONU İDARE : ANKARA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ

BAŞVURUNUN KONUSU : Şikayetçinin idare tarafından mobbinge uğradığının tespit edilmesi talebi hakkındadır.

BAŞVURU TARİHİ : 22/01/2019

I. BAŞVURANIN İDDİA VE TALEPLERİ

1. Kurumumuza yapılan başvuruda başvuran özetle; Ankara Üniversitesi Teknik ve Yapı İşleri Daire Başkanlığında ... olarak görev yaptığını, hakkında çeşitli sebeplerle idare tarafından 15 kez disiplin soruşturması açıldığını, görev yaptığı birim amiri ... tarafından hakarete uğradığını, birimde çalışan diğer personele baskıda bulunarak iş arkadaşları tarafından dışlanmasına sebep olduğunu, tarafına yıllık izin verilmemesi için amirlerine baskıda bulunduğunu, kendisi lehine tanıklık eden arkadaşı ... hakkında da görev yeri değişikliğinde bulunduğunu, tüm teknik personele ödenen arazi tazminatının tarafına ödenmediğini, bir soruşturma bitmeden diğerinin açıldığını, ... aleyhine Asliye Hukuk Mahkemesi nezdinde mobbing davası açtığını ancak davanın idare aleyhine açılması gerektiği dolayısıyla davasının reddedildiğini, tarafına mobbing uygulandığına ilişkin olarak Yükseköğretim Kuruluna birçok başvuruda bulunduğunu, üzerinden çok uzun zaman geçmesine rağmen başvurularına herhangi bir dönüş olmadığını, kamu davası açılması gerekirken başvurularının keyfi olarak bekletildiğini iddia ederek ilgili başvuruların sonuçlanmasını ve tarafına uygulanan mobbingin tespitini talep etmektedir.

II. İDARENİN BAŞVURUYA İLİŞKİN AÇIKLAMALARI

2. Şikâyet başvurusunun çözüme kavuşturulması amacıyla ilgili idarelerden bilgi ve belge talep edilmiş olup, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığının Kurumumuza gönderdiği 06/03/2019 tarih ve ... sayılı cevabi yazısında özetle;

2.1. Başvuran tarafından Kurullarına gönderilen 07/02/2017, 13/02/2017, 15/02/2017, 16/02/2017, 28/02/2017 tarihli dilekçelerde, 21/06/2017, 06/09/2017, 13/12/2017, 15/12/2017, 20/12/2017, 22/12/2017, 26/12/2017, 24/01/2018 tarihli BİMER ve 15/06/2017 tarihli CİMER başvurularında yer alan iddialara ilişkin olarak Başkanlık talimatı ile Yükseköğretim Denetleme Kurulunca hazırlanan 03/08/2018 tarihli inceleme raporunun sonucu hakkında evrakın 08/10/2018 tarihinde başvuranın MERNİS sisteminde kayıtlı adresine iki defa gönderildiği ancak başvuranın adresinde bulunamaması nedeniyle tebellüğ edilemediği,

yapılan inceleme neticesinde ilgililer hakkında herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığı sonucuna ulaşıldığı, 2018 yılına ait hususların ise Yükseköğretim Kurulu tarafından halen inceleme aşamasında olduğu belirtilmiştir.

3. Ankara Üniversitesi Rektörlüğünün Kurumumuza gönderdiği 21/03/2019 tarih ve ... sayılı cevabi yazıda özetle;

3.1. Başvuranın Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığına yönelik yazılı asılsız ithamlarda bulunması nedeniyle hakkında **02/05/2016 tarih ve ... sayılı soruşturma emri** ile soruşturma açıldığı, sonucunda 657 sayılı Kanunun 125/D maddesinin (d) bentleri gereğince disiplin cezası verildiği, **Ankara 9. İdare Mahkemesinin 24/10/2018 tarihli ve ..., ... sayılı kararıyla savunma hakkının gerektiği gibi kullandırılmamış olması nedeniyle iptal kararı verdiği**, 2547 sayılı Kanunun 53/C maddesinin son fıkrası gereğince savunma alınarak soruşturmaya devam edildiği, buna ilişkin soruşturma sürecinin devam ettiği,

3.2. Başvuranın Tıp Fakültesi Morfoloji Binasının kazan dairesinin yenilenmesi ve ilgili rölöve ve proje hizmet alım ihalesi ile ilgili olarak Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı adına proje firması ile görevi ve yetkisi olmadığı halde iletişime geçtiği ve sorgulama yaptığı gerekçesiyle **15/06/2016 tarih ve ... sayılı soruşturma emriyle** soruşturma başlatıldığı ve 657 sayılı Kanunun 125/C maddesinin (ı) bendi gereğince disiplin cezası verildiği, **soruşturmacının eksik inceleme neticesinde kanaate vardığından bahisle Ankara 8. İdare Mahkemesinin 15/05/2018 tarihli ve ..., ... sayılı kararıyla iptal edildiği**, söz konusu soruşturma raporunun 2547 sayılı Kanunun 53/C maddesinin son fıkrasına istinaden ilgili mahkeme kararı ile soruşturmacıya tekrar gönderildiği, aynı ceza ile cezalandırıldığı, ilgilinin itirazı üzerine **Ankara Üniversitesi Disiplin Kurulunca cezanın kaldırılmasına karar verildiği**,

3.3. Hukuk Müşavirine tehditte bulunduğu iddiasıyla **01/07/2016 tarih ve ... sayılı soruşturma emriyle** soruşturma açıldığı, soruşturma neticesinde ... ve ilgilinin 657 sayılı Kanunun 125/B maddesinin (I) bentleri gereğince cezalandırıldığı, ... tarafından disiplin cezasının iptali istemi ile açılan davada **Ankara 13. İdare Mahkemesinin 16/01/2019 tarihli ve ..., ... sayılı kararı ile davayı reddettiği**,

3.4. İşyerinde kendisine verilen görevi yapmama, uyum ve çalışma barışını bozmasından dolayı **28/07/2016 tarih ve ... sayılı soruşturma emriyle** açılan soruşturmada 657 sayılı Kanunun 125/B maddesinin (a) ve (I) bentleri gereğince disiplin cezası ile cezalandırıldığı,

3.5. İlgilinin kendisi hakkında yürütülen soruşturmalar hakkında Rektörlüğe verdiği farklı tarihli dilekçelerdeki iddialar ve ithamlar nedeniyle **06/02/2017 tarih ve ... sayılı soruşturma emriyle** hakkında soruşturma başlatıldığı, soruşturma sonucunda 2547 sayılı Kanunun 53/b-3-1 maddesi uyarınca disiplin cezası verildiği,

3.6. ...'in başvuranı ziyareti sırasında kurumun huzur ve düzenini bozduğu iddiası üzerine **28/02/2017 tarih ve ... sayılı soruşturma emriyle** soruşturma başlatıldığı, ancak iddialara konu fiilin işlendiği tarihten itibaren iki yıllık süre içerisinde soruşturmanın tamamlanamaması dolayısıyla fiil zamanaşımının gerçekleştiği kanaati ile soruşturmanın sonlandırıldığı,

3.7. Rektörlükçe yürütülen bir ön inceleme sırasında şikayetçi olarak ifadesine başvuru yapılan ilgilinin şikayet dilekçesinde idari amirine karşı suç işlediğine dair ifadeler kullanarak sözle saygısızlık ve hakarete bulunması sebebiyle **03/04/2017 tarih ve ... sayılı soruşturma**

emriyle soruşturma başlatıldığı ve sonucunda 2547 sayılı Kanunun 53/b-3-1 maddesi uyarınca disiplin cezası verildiği,

3.8. 28/04/2017 tarih ve ... sayılı soruşturma emriyle ilgili hakkında önceki bir soruşturmada (15/06/2016 tarihli soruşturma) soruşturmacıya hitaben tehdit ve hakaret nitelikli söylemde bulunduğu iddiasıyla soruşturma açıldığı ve 657 sayılı Kanunun 125/B maddesinin (g) ve (h) bentleri gereğince disiplin cezası verildiği, disiplin cezasının iptali istemi ile açılan davada **Ankara 5. İdare Mahkemesinin 30/05/2018 tarih ve ..., ... sayılı kararı ile iddiaların kesin ve net bir şekilde ortaya konulmadığı gerekçesi ile cezanın iptaline karar verildiği, idare tarafından istinaf yoluna başvurulduğu,**

3.9. 17/07/2017 tarih ve ... sayılı soruşturma emriyle ilgilinin müteaddit defa şikayet dilekçeleri yazdığı, ilgili dilekçelerde Rektörlüğü hedef alır ifadeler kullandığı ve idareyi sürekli meşgul ettiği gerekçesi ile soruşturma açıldığı ve 2547 sayılı Kanunun 53/b-3-1 maddesi uyarınca disiplin cezası uygulandığı,

3.10. 17/07/2017 tarih ve ... sayılı soruşturma emriyle mesai saatlerine riayet etmemeden dolayı ilgili hakkında soruşturma açıldığı ve 657 sayılı Kanunun 125/A maddesinin (b) bentleri gereğince disiplin cezası ile cezalandırıldığı, disiplin cezasının iptali istemi ile açılan davada **Ankara 4. İdare Mahkemesinin 13/12/2018 tarih ve ... sayılı kararı ile talebi reddettiği,**

3.11. Başvuran hakkında **23/11/2017 tarih ve ... sayılı soruşturma emriyle** mesai saatlerine riayet etmemesi nedeniyle soruşturma açıldığı ve 657 sayılı Kanunun 125/A maddesinin (b) bentleri ve tekerrür hükümleri gereğince disiplin cezası verildiği,

3.12. 23/11/2017 tarih ve ... sayılı soruşturma emriyle, daha önce yürütülen bir soruşturma kapsamında ilgilinin yazılı savunmasında Daire Başkanına hitaben asılsız iddialarda bulunması üzerine hakkında soruşturma açıldığı ve 2547 sayılı Kanunun 53/b-3-1 maddesi uyarınca disiplin cezası verildiği,

3.13. İlgilinin Üniversite Rektörlüğünün **06/12/2017 tarih ve ... sayılı soruşturma emriyle** verilen işleri yapmak istememesi ve yapmayacağını beyan etmesi üzerine soruşturma başlatıldığı, yapılan soruşturma neticesinde 657 sayılı Kanunun 125/D maddesinin (d),(ı) ve (n) bentleri uyarınca disiplin cezası verildiği,

3.14. İlgilinin mesai saatleri içinde görev yerinde bulunmaması nedeni ile **15/10/2018 tarih ve ... sayılı soruşturma emriyle** soruşturma açıldığı, 657 sayılı Kanunun 125/C maddesinin (d) bendi ve tekerrür hükmü gereğince disiplin cezası verildiği,

3.15. Görev yerini izinsiz terk etmesinden dolayı ilgili hakkında **12/12/2018 tarih ve ...sayılı soruşturma emriyle** soruşturma açıldığı, 657 sayılı Kanunun 125/D maddesinin (b) bentleri gereğince disiplin cezası teklif edildiği ancak henüz karara bağlanmadığı,

3.16. İlgili hakkında yapılan işlemlerin mevzuata uygun olarak yapıldığı ve idarenin soruşturma açıp açmamak hususunda takdir yetkisinin olmadığı, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığının 03/08/2018 tarihli kararında mobbing iddialarının soyut düzeyde kaldığının tespit edildiği, başvuranın hiçbir izin talebinin reddedilmediği, büro dışı herhangi bir görevi olmadığı için ek özel hizmet tazminatı ödenmediği, başvuranın oda arkadaşları ve amirlerinin şikayetleri üzerine

oda değişikliğinin yapıldığı, ...'in ise hizmetine ihtiyaç duyulmadığı dolayısıyla Hızlandırıcı Teknolojileri Enstitüsünde görevlendirildiği belirtilmiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

4. 18/10/1982 tarihli ve 2709 sayılı T.C Anayasasının;

4.1. “Devletin temel amaç ve görevleri” başlıklı 5 inci maddesinde; *“Devletin temel amaç ve görevleri, Türk milletinin bağımsızlığını ve bütünlüğünü, ülkenin bölünmezliğini, Cumhuriyeti ve demokrasiyi korumak, kişilerin ve toplumun refah, huzur ve mutluluğunu sağlamak; kişinin temel hak ve hürriyetlerini, sosyal hukuk devleti ve adalet ilkeleriyle bağdaşmayacak surette sınırlayan siyasal, ekonomik ve sosyal engelleri kaldırmaya, insanın maddi ve manevi varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamaya çalışmaktır.”*

4.2. “Kişinin dokunulmazlığı, maddi ve manevi varlığı” başlıklı 17 nci maddenin birinci fıkrasında; *“Herkes, yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir.”*

4.3. “Çalışma hakkı ve ödevi” başlıklı 49 uncu maddesinin ikinci fıkrasında; *“Devlet, çalışanların hayat seviyesini yükseltmek, çalışma hayatını geliştirmek için çalışanları ve işsizleri korumak, çalışmayı desteklemek, işsizliği önlemeye elverişli ekonomik bir ortam yaratmak ve çalışma barışını sağlamak için gerekli tedbirleri alır.”*

4.4. “Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı” başlıklı 74 üncü maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkralarında; *“Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı olarak kurulan Kamu Denetçiliği Kurumu idarenin işleyişiyle ilgili şikâyetleri inceler.”,*

4.5. “Görev ve sorumlulukları, disiplin kovuşturulmasında güvence” başlıklı 129 uncu maddesinde, *“Memurlar ve diğer kamu görevlileri Anayasa ve kanunlara sadık kalarak faaliyette bulunmakla yükümlüdürler.*

Memurlar ve diğer kamu görevlileri ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve bunların üst kuruluşları mensuplarına savunma hakkı tanınmadıkça disiplin cezası verilemez. (Değişik üçüncü fıkra: 7/5/2010-5982/13 md.) Disiplin kararları yargı denetimi dışında bırakılamaz.

Silahlı Kuvvetler mensupları ile hakimler ve savcılar hakkındaki hükümler saklıdır.

Memurlar ve diğer kamu görevlilerinin yetkilerini kullanırken işledikleri kusurlardan doğan tazminat davaları, kendilerine rücu edilmek kaydıyla ve kanunun gösterdiği şekil ve şartlara uygun olarak, ancak idare aleyhine açılabilir.

Memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında işledikleri iddia edilen suçlardan ötürü ceza kovuşturması açılması, kanunla belirlenen istisnalar dışında, kanunun gösterdiği idari merciin iznine bağlıdır.”

5. 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu'nun “Kurumun Görevi” başlıklı 5 inci maddesinin birinci fıkrasında; *“Kurum, idarenin işleyişiyle ilgili şikâyet üzerine, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde bulunmakla görevlidir.”,*

6. 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun;

6.1. “Amir durumda olan devlet memurlarının görev ve sorumlulukları” başlıklı 10 uncu maddesinin ikinci maddesinde; *“Amir, maiyetindeki memurlara hakkaniyet ve eşitlik içinde davranır. Amirlik yetkisini kanun ve diğer mevzuatta belirtilen esaslar içinde kullanır.”*

6.2. “Devlet memurlarının görev ve sorumlulukları” başlıklı 11 inci maddesinin birinci fıkrasında; *“Devlet memurları kanun ve diğer mevzuatta belirtilen esaslara uymakla ve amirler tarafından verilen görevleri yerine getirmekle yükümlü ve görevlerinin iyi ve doğru yürütülmesinden amirlerine karşı sorumludurlar.”*

6.3. “Disiplin amiri ve Disiplin cezaları” başlıklı 124 üncü maddesinde; *“Kamu hizmetlerinin gereği gibi yürütülmesini sağlamak amacı ile kanunların, Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin ve yönetmeliklerin Devlet memuru olarak emrettiği ödevleri yurt içinde veya dışında yerine getirmeyenlere, uyulmasını zorunlu kıldığı hususları yapmayanlara, yasakladığı işleri yapanlara durumun niteliğine ve ağırlık derecesine göre 125 inci maddede sıralanan disiplin cezalarından birisi verilir”*

7. 19.03.2011 tarihli ve 27879 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan İşyerlerinde Psikolojik Tacizin (Mobbing) Önlenmesi konulu 2011/2 sayılı Başbakanlık Genelgesinde; *“Kamu kurum ve kuruluşları ile özel sektör işyerlerinde gerçekleşen psikolojik tacizin, çalışanların itibarını ve onurunu zedelediği, verimliliğini azalttığı ve sağlığını kaybetmesine neden olarak çalışma hayatını olumsuz etkilediği belirtilmiş, kasıtlı ve sistematik olarak belirli bir süre çalışanın aşağılanması, küçümsenmesi, dışlanması, kişiliğinin ve saygınlığının zedelenmesi, kötü muameleye tabi tutulması, yıldırılması ve benzeri şekillerde ortaya çıkan psikolojik tacizin önlenmesinin gerek iş sağlığı ve güvenliği gerekse çalışma barışının geliştirilmesi açısından çok önemli olduğu vurgulanmış, bu doğrultuda çalışanların psikolojik tacizden korunması amacıyla birtakım tedbirler alınmıştır.”*

düzenlemelerine yer verilmiştir.

IV. KAMU DENETÇİSİ SADETTİN KALKAN’IN KAMU BAŞDENETÇİSİNE ÖNERİSİ

8. Başvuranın iddiaları, İdarenin konu ile ilgili açıklamaları, ilgili mevzuat ve tüm dosya kapsamı birlikte değerlendirilerek hazırlanan “Tavsiye Karar Önerisi” Kamu Başdenetçisi’ne sunulmuştur.

V. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A. Hukuka, Hakkaniyete ve İnsan Haklarına Uygunluk Yönünden Değerlendirme

9. Başvuran Ankara Üniversitesi Teknik ve Yapı İşleri Daire Başkanlığında ... olarak görev yaptığı iki yıllık süreç içerisinde idare tarafından tarafına uygulanan işlemlerin mobbing unsuru taşıdığını iddia ederek mobbingin tespitini talep etmektedir.

10. Mobbing “İşyerlerinde bir veya birden fazla kişi tarafından diğer kişi ya da kişilere yönelik gerçekleştirilen, belirli bir süre sistematik biçimde devam eden, yıldırma, pasifize etme veya işten uzaklaştırmayı amaçlayan; mağdur ya da mağdurların kişilik değerlerine, mesleki durumlarına, sosyal ilişkilerine veya sağlıklarına zarar veren; kötü niyetli, kasıtlı, olumsuz tutum ve davranışlar bütünü” olarak tanımlanmış, mobbingin unsurları olarak; işyerinde gerçekleşmesi, sistemli bir şekilde yapılması, süreklilik kazanmış bir sıklıkla tekrarlanması, kasıtlı yapılması, yıldırma, pasifize etme ve işten uzaklaştırma amacıyla olması, mağdurun

kişiliğinde, mesleki durumunda veya sağlığında zarar ortaya çıkması hususları sayılmıştır. [Bkz, İşyerlerinde Psikolojik Taciz (Mobbing) Bilgilendirme Rehberi, Psikolojik Tacizle Mücadele Kurulu, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı (Mayıs 2014)]

11. Psikolojik tacize maruz kalan bireylerin; biktırma, yıldırma, dışlanma, kurumun hizmetlerinden yoksun bırakılma, aşağılanma, izin ve görevlendirilmelerde yararlandırılmama, zorla tayin gibi psikolojik tacize neden olabilecek tutum ve davranışlara maruz kalabilmekte oldukları, bir olguya işyerinde psikolojik taciz diye bakabilmek için davranışların ayda birkaç kez tekrarlanması, birbiri ardına birtakım evreler içinde geçmiş olması, uzun süre devam etmesi ve davranış tarzlarının kişiye kötü muamele şeklinde olması gerektiği, en azından, kasıtlılık, süreklilik ve sistemlilik niteliklerini taşıması gerektiği belirtilmiş, **mobbinge neden olabilecek idari işlemler ise;** geçici görevlendirme (görev yeri değişikliği), mesleğin (unvanın) gerektirdiği görevleri vermeme, atama (atamama) özlük haklarının yerine getirilmemesi, **disiplin soruşturması açılması olarak sayılmıştır.** [Bkz, Türkiye Büyük Millet Meclisi Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu İşyerinde Psikolojik Taciz (Mobbing) Ve Çözüm Önerileri Komisyon Raporu (Nisan 2011)]

12. Devlet Memurları Kanununun disiplin hükümlerinin kamu hizmetini yürütebilmek amacıyla fiillerin ağırlık derecesine göre belirlenmek suretiyle ilgiliye ceza verilebileceği düzenlenmiştir. Kanun koyucunun disiplin hükümlerini düzenleme amacının ilgiliye cezalandırmak maksatlı değil kamu hizmetlerini gereği gibi yürütülebilmesinin sağlanması maksadının olduğu anlaşılmaktadır. Disiplin soruşturması ve disiplin cezalarının amacı kamu hizmetlerinin en iyi düzeyde yürütülmesini, memurların hiyerarşik düzen içerisinde uyumlu hareket etmesini ve memuriyet ilkelerinin korunmasını sağlamak maksadı ile uygulanması gerekmekte olup, bu amacın dışında kullanılması durumunda ise çalışanlar üzerinde bir baskı aracına dönüşebilecektir. Bu kapsamda **sık sık kurum amirlerince kötü muamele olarak nitelendirilebilecek davranışlarda bulunmaktansa objektif gibi görünen nedenler arkasına sığınarak yersiz disiplin soruşturması açılması ve ceza verilmesi yoluna gidildiği bilinmektedir** (Doç. Dr. Serkan ÇINARLI, Uzm. Dr. Selçuk Sinan ÇELİK; Disiplin Soruşturmaları Açarak Kamu Görevlilerine “Mobbing” Uygulanması, Mevlana Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.3, S.1 Haziran 2015, s.62).

13. Bu kapsamda **Danıştay 8. Dairesi'nin E:2008/10606 K:2012/1736 sayılı kararında ilk kez mobbing terimini kullanmasının yanı sıra** “ ... Fakültesi öğretim üyesi olan davacıya verilen üç ayrı disiplin cezasının yargı kararıyla iptal edilmesi üzerine, bu işlemler göreve yargı kararı ile atandığı tarihten itibaren kendisine karşı yürütülen mobbing, biktırma ve yıldırma yönelik eylem ve işlemler, manevi yapısını olumsuz olarak etkileyecek ağırlıkta bulunduğu anlaşıldığından, idarenin hukuka aykırı eylem ve işlemleri nedeniyle üzüntü ve sıkıntı yaşayan davacının manevi zararının tazmini gerekir.” ifadelerine yer vermek sureti ile disiplin hükümlerinin amacı dışında kullanılması sureti ile mobbing uygulandığı tespit edilmiştir. **Yine Danıştay 5. Dairesi'nin E:2014/6238, K:2014/6238 sayılı kararında da** Emniyet Müdürlüğü'nde görev yapan davacının, hakkında yürütülen disiplin soruşturmalarına konu olan eylemleri bir bütün olarak değerlendirildiğinde, görev yaptığı yerde yıprandığı, sağlıklı ve verimli bir şekilde göreve devam etme imkanının kalmadığı sonucuna ulaşarak davacının başka yere naklini hukuka uygun bulmuştur.

14. Dosya kapsamında söz konusu olayda ilgili hakkında 15 kez disiplin soruşturması açıldığı her birinde ayrı cezalar verildiği, bu cezaların bir kısmının mahkemeler tarafından iptal edildiği

anlaşılmasıdır. İlgilinin idari amir tarafından mobbing uyguladığı iddiasında bulunmasına rağmen idare tarafından konu hakkında herhangi bir araştırma yapıldığına ilişkin dosya kapsamında hiçbir bilgi ve belgeye rastlanmamıştır. Dolayısıyla idare tarafından disiplin işlemlerine konu fiillerin soruşturulması amacından ziyade başvuranın eyleminin araştırılarak tek kişi üzerinde yoğun bir şekilde disiplin hükümlerini uyguladığı kanaatine varılmıştır.

15. İdarece disiplin soruşturmaları münferit olaylar olarak nitelendirilmesine rağmen yaklaşık iki yıllık kısa bir zaman dilimi içinde başvuran hakkında 15 adet soruşturma açılmış olmasının bir bütün olarak değerlendirilmesi neticesinde işlemlerin sistematiklik kazandığı ve disiplin hükümlerinin kamu hizmetini yürütmek amacıyla ziyade başvuran hakkında yürütülen disiplin soruşturmaları ve neticede verilen disiplin cezalarının iptali ile meşgul edecek derecede başvuran üzerinde yoğun baskı oluşturulduğu, bu kapsamda ilgilinin kullandığı izinler dikkate alındığında ise bu izinlerin çoğunluğunu disiplin cezalarının iptaline yönelik açılan davalar kapsamında mahkemelere gitmek amacıyla kullanıldığı tespit edilmiş ve ilgili personelin iş yapamayacak düzeyde meşgul edildiği anlaşılmıştır. Bununla birlikte başvuran hakkında açılan disiplin soruşturmalarından bir kısmının yargıya taşınması sonucunda, *“savunma hakkının gerektiği gibi kullandırılmaması”*, *“iddiaların kesin ve net bir şekilde ortaya konulamaması”* gibi gerekçelerle disiplin cezalarının iptal edildiği görülmüştür. Yine *“soruşturmacının eksik inceleme neticesinde kanaate varması”* sonucu yargı kararı ile iptal edilen bir disiplin cezasında ek inceleme yapılmadan aynı cezanın takdir edilmesi, ancak kişinin itirazı üzerine Disiplin Kurulunca disiplin cezasının iptal edilmesi de disiplin hükümlerinin amacı dışında uygulandığının göstergesi niteliğindedir.

16. Bütün bu hususların yanı sıra ilgili hakkında yapılan ve tutanak altına alınan oda değişikliklerine ilişkin olarak üç gün ara ile oda değişikliği yapıldığı, birinin oda arkadaşı ile anlaşmazlık yaşadığı neticesinde yapıldığı ancak diğer oda değişikliğinin neden yapıldığına ilişkin hiçbir açıklamanın olmadığı, ilgilinin aynı odayı paylaştığı arkadaşları tarafından çeşitli sebepler gösterilmek suretiyle birlikte oturmayı istemediklerine yönelik tutanakların tutulduğu tespit edilmiştir. Bu kapsamda her ne kadar ilgilinin idare tarafından verilen işleri yapmamaları konusunda çalışma arkadaşlarına sözel telkinlerde bulunduğu anlaşılrsa da çalışma **arkadaşları tarafından ilgilinin istenmediğine yönelik tutanakların tutulmasının ilgiliyi uzaklaştırmak, tecrit etmek amacı güttüğü kanaati oluşmuştur.**

17. Kurumumuz tarafından yapılan inceleme neticesinde; idare tarafından uygulanan disiplin işlemleri bir bütün olarak değerlendirildiğinde, disiplin soruşturmalarının kamu hizmetlerinin en iyi düzeyde yürütülmesi amacıyla ziyade başvuranı yıldırmak maksadıyla yürütüldüğü, nitekim bu disiplin cezalarından bazılarının yargıya taşınması sonucu iptal edildiği, başvuran hakkında uygulanan işlemlerin sistematik unsurlar taşıdığı, açılan soruşturmalar nedeniyle kişinin işini yapamaz hale geldiği, çalışma arkadaşları tarafından aynı odada oturmak istemediklerine dair sürekli bir şekilde tutanak tutulduğu anlaşılmış olup, **ilgilinin çalışma arkadaşları tarafından tecrit edildiği, söz konusu disiplin hükümlerinin uygulanmasının Devlet Memurları Kanununda belirtilen amacı aşacak derecede ve sistematik bir şekilde uygulandığı tespit edildiğinden somut dosya kapsamında mobbing unsurlarının var olduğu kanaatine varılmıştır.**

B. İyi Yönetişim İlkeleri Yönünden Değerlendirme

18. İyi yönetim ilkelerine 28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 6 ncı maddesinde yer verilmiş olup, idareden istenilen bilgi ve belgelerin süresi içinde ve gerekçeli olarak Kurumumuza gönderildiği ancak idarenin başvurularla ilgili işlemlerine karşı hangi sürede hangi mercilere başvurulabileceği bildirilmediğinden **“karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi” ilkesine uygun davranmadığı anlaşılmış olup idarenin bundan böyle bu ilkelere de uyması beklenmektedir.**

VI. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN AÇIKLAMA

19.14/06/2012 tarihli ve 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 21 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, bu Tavsiye Kararının idareye tebliğ tarihinden itibaren 30 gün içinde idare tarafından herhangi bir eylem ya da işlem tesis edilmezse (varsa) dava açma süresinden kalan süre işlemeye devam edecek olup Ankara İdare Mahkemesi'nde yargı yolu açıktır.

VII. KARAR

Yukarıda açıklanan gerekçe ve dosya kapsamına göre, **BAŞVURUNUN KABULÜNE;**

Başvurana mobbing uygulandığının tespiti ile idarenin hatalı davrandığının kabulü yönünde **Ankara Üniversitesi Rektörlüğüne TAVSİYEDE BULUNULMASINA,**

Kararın **BAŞVURANA ve ANKARA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE** tebliğine,

6328 sayılı Kanunun 20 inci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca, Ankara Üniversitesi Rektörlüğünce bu karar üzerine tesis edilecek işlemin otuz gün içinde Kurumumuza bildirilmesinin zorunlu olduğuna,

Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisince karar verildi.

e-imzalıdır
Şeref MALKOÇ
Kamu Başdenetçisi